

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Ігнатенко В.Д. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЙ ПЕРЕКЛАДУ.....	7
Михайленко О.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ НАПРЯМ	9
Тарасюк А.М. RENDERING STYLISTIC PECULIARITIES OF SYNTACTIC CONSRUCTIONS IN JANE AUSTEN'S PROSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS.....	11
Береговенко Н.С. СУБ'ЄКТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ В СЕРЕДНЬО-АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДЕЙ» ДЖЕФФРІ ЧОСЕРА).....	15
Глінкін А.С., Федоряка Л.Д. ВІДТВОРЕННЯ МЕТАФОР В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ Ф.С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА «ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ».....	18
Пилипенко І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ	21
Гулісва Д. О., Байдалова Д. О. ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНІ І ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ ОДИНИЦІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	23
Sovhar O.M. ON SPECIFICS OF MILITARY INTERPRETERS/TRANSLATORS TRAINING.....	27
Демченко Н.С. НЕОЛОГІЗМИ: ВПЛИВ НОВИХ СЛІВ НА МОВУ.....	30
Чернищук Ю.І. ФРАЗЕОЛОГІЗМ У СУЧАСНОМУ МОВЛЕННЄВМУ ПРОСТОРІ.....	33
Захарова Н.О. МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ В АНГЛО-ФРАНЦУЗЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	35
Філінський В.Ю. НЕОЛОГІЗМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	38

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур

в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Цвид-Гром О.П. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ....	41
Sovhar H. THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION FOR GLOBALIZATION OF EDUCATION.....	43
Мельник Л.М., Грек І.М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ФІЛОСОФІЯ».....	45
Ордіна Л.Л. СОЦІОКУЛЬТУРНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА-ПЕРЕКЛАДАЧА ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	47
Мельченко О.В. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	49
Gronier T. L'ENSEIGNEMENT D'UNE LANGUE VIVANTE : APPROCHE INTERDISCIPLINAIRE.....	52
Майер Н.В. ШЛЯХИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ.....	55
Марчук В.В., Хом'як О. А. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ РІЗНИХ ВИДІВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ.....	57

функції наукового тексту, що й зумовлює вибір перекладацьких рішень. Теоретичні підходи функціональної школи перекладознавства видаються нам особливо придатними для дослідження наукового перекладу – вони допоможуть краще зрозуміти природу наукового перекладу та можуть бути ефективними у вирішенні традиційних проблем перекладу наукових текстів, зокрема проблеми оцінки його якості. Теоретичних робіт, що підтверджують застосовність функціональних підходів до дослідження наукових текстів, наразі немає, що зумовлює актуальність наших подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Дорофеева М.С. Синергетика перекладу спеціальних текстів (німецько-український напрямок): дис. д-ра філол. наук: 10.02.16/ КНУ імені Тараса Шевченка. Київ, 2017. 583 с.
2. Засекін С. Підходи до перекладу в контексті теорії мовленнєвої діяльності. *Psycholinguistics*. 2018. Вип. 24, № 2. С. 63-77.
3. Saldanha, G. *Linguistic Approaches*. M. Baker –G. Saldanha (eds.), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London–New-York: Routledge, 2008. P. 148-152.
4. Schäffner, Ch. *Functionalist Approaches*. M. Baker – G. Saldanha (eds.), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London–New-York: Routledge, 2008. P. 115-121.

УДК811.161.2'25:821.111-3J.Austen's

ТАРАСЮК А.М., ст. викладач кафедри романо-германської філології та перекладу
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

RENDERING STYLISTIC PECULIARITIES OF SYNTACTIC CONSTRUCTIONS IN JANE AUSTEN'S PROSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS

This article has defined characteristic features of syntactic constructions in Jane Austen's prose and analyse ways of rendering them in Ukrainian translation taking into account divergent and convergent features of syntactic constructions in English and Ukrainian languages.

Key words: complex-compound sentence, compound sentence, complex sentence, simple sentence, stylistic devices, expressive means, syntactical structure.

In the present research paper there has been made an attempt to define characteristic features of syntactic constructions in Jane Austen's prose and the ways of rendering them in Ukrainian translation taking into account divergent and convergent features of syntactic constructions in English and Ukrainian languages.

All the various and complicated definitions of style boil down to the basic understanding of the phenomenon as the best words in the best order used by a writer to express his feelings, emotions and individuality. The notion of the individual style is a further detalization of the general term with the emphasis on the creativity and individuality, the unique combination of language units, expressive means and stylistic devices which make the writer's works or even utterances easily recognizable.

Jane Austen's manner of writing is noted for a combination of superb characterization, sophisticated plotting, a dry and ironic wit, comic satire, and romance in a

formula that has proven both durable and highly successful. Her intricate detail outlines human behavior precisely and accurately.

Syntax plays a major role in the uniqueness of J. Austen’s style. It is here that her stylistic “handwriting” is easily spotted. Austen is most renowned for her development of free indirect speech where the thoughts and speech of the characters mix with the voice of the narrator. Austen uses it to provide summaries of conversations or to compress, dramatically or ironically, a character's speech and thoughts. A special feature of her style is the usage of long **complex-compound, compound**, and **complex sentences** to describe images of her characters, their feelings, relations, their behaviour or events which happen with her heroes. Another facet of the author’s individual style is the usage of **short simple sentences**, questions and answer pairs, and rapid exchanges between characters in their conversations.

We have found out that in the two analyzed novels **complex-compound** sentences constitute 45% of all the sentences, **compound** sentences - 22% and **complex sentences** - 18% with only 15% left for **simple** sentences (See Appendix, diagram 1.)

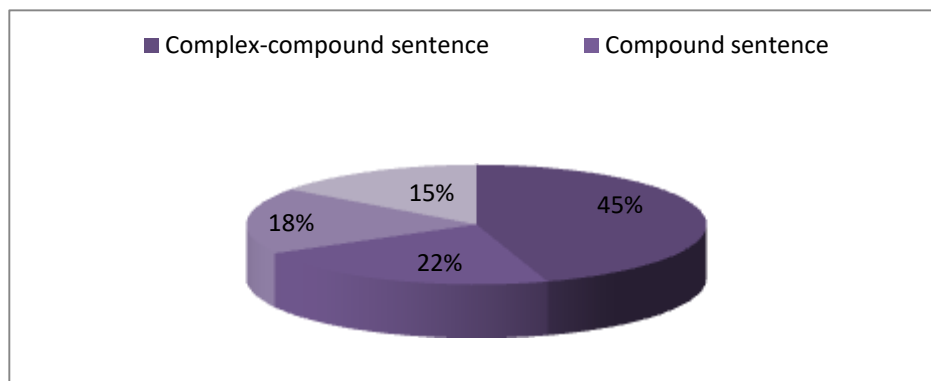

Diagram 1. Proportion between composite and simple sentences in Jane Austen’s prose

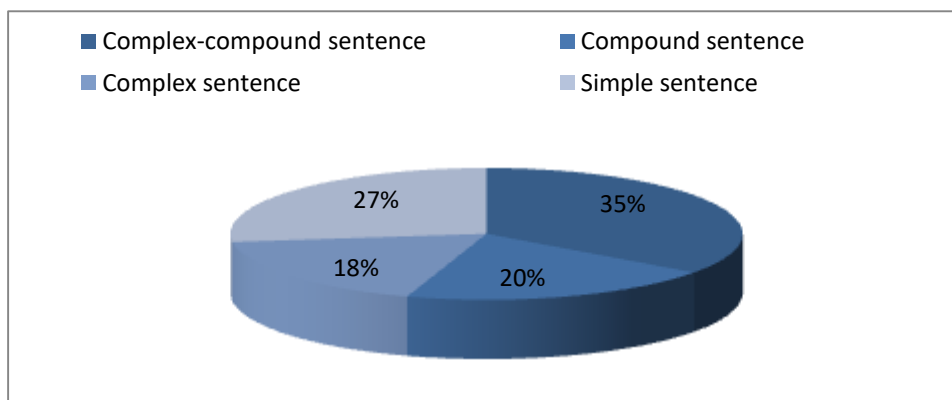

Diagram 2. Proportion of rendering in Ukrainian translation composite and simple sentences

Long sentences have proved to be the most appropriate venue for an exquisite use of expressive means and stylistic devices, which add to the characteristic features of her style. The most often used expressive means those SEM based on the **redundancy** of the syntactical pattern that results from the addition of some sentence elements or their

deliberate repetition. According to our calculation they constitute 63% of all SEM. SEM based on the **reduction** of the syntactical pattern that results from the deliberate omission of some of obligatory element the sentence structure amount to 27% and those based on the **violation** of the grammatically fixed word order within a sentence or a deliberate isolation of some parts of the sentence – 10% (see diagram 3, 4)

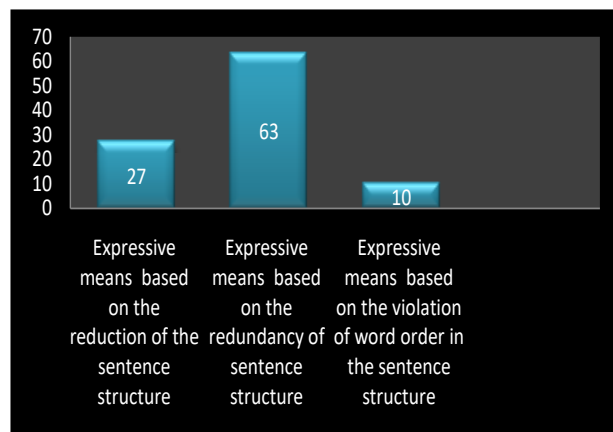

Diagram 3. Proportion between different types of expressive means in Jane Austen's prose

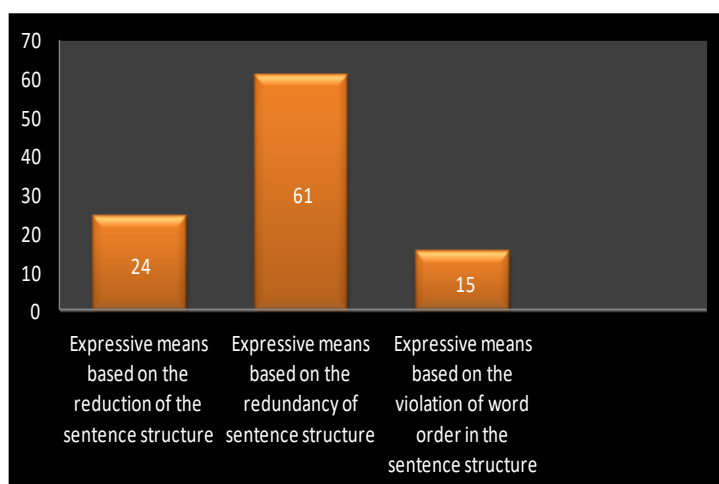

Diagram 4. Proportion of rendering in Ukrainian translation different types of expressive means in Jane Austen's prose

As far as the use of different stylistic devices is concerned the proportions are the following. SD based on the peculiar formal and semantic interaction of syntactical constructions within a sentential or suprasentential context – 50%; SD based on the transposition of the syntactical meaning in context – 38%; SD based on the transformation of the types and means of connection within or between sentences – 13% (see diagram 5, 6).

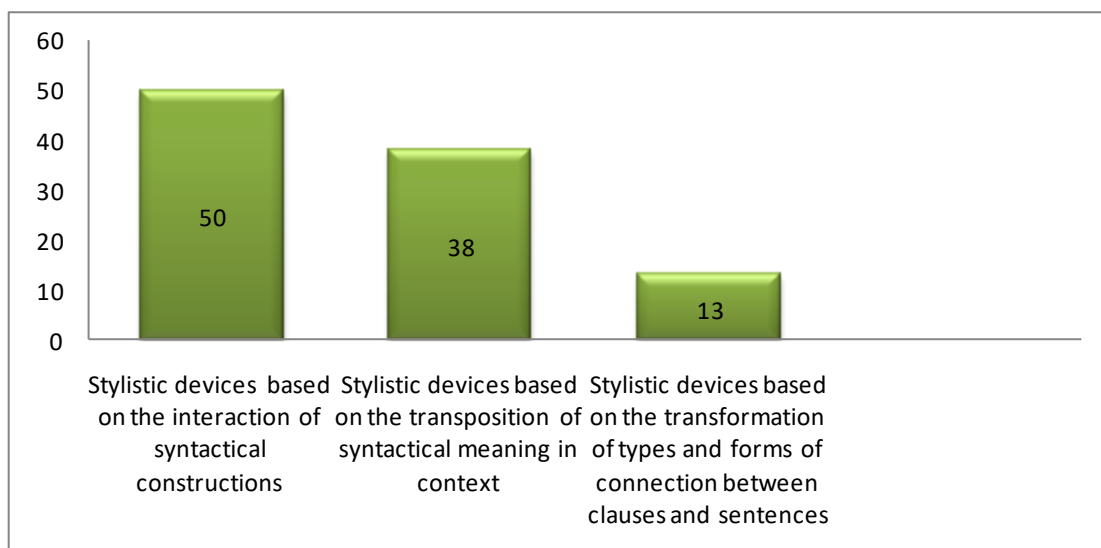

Diagram 5. Proportion between different types of stylistic devices in Jane Austen's prose

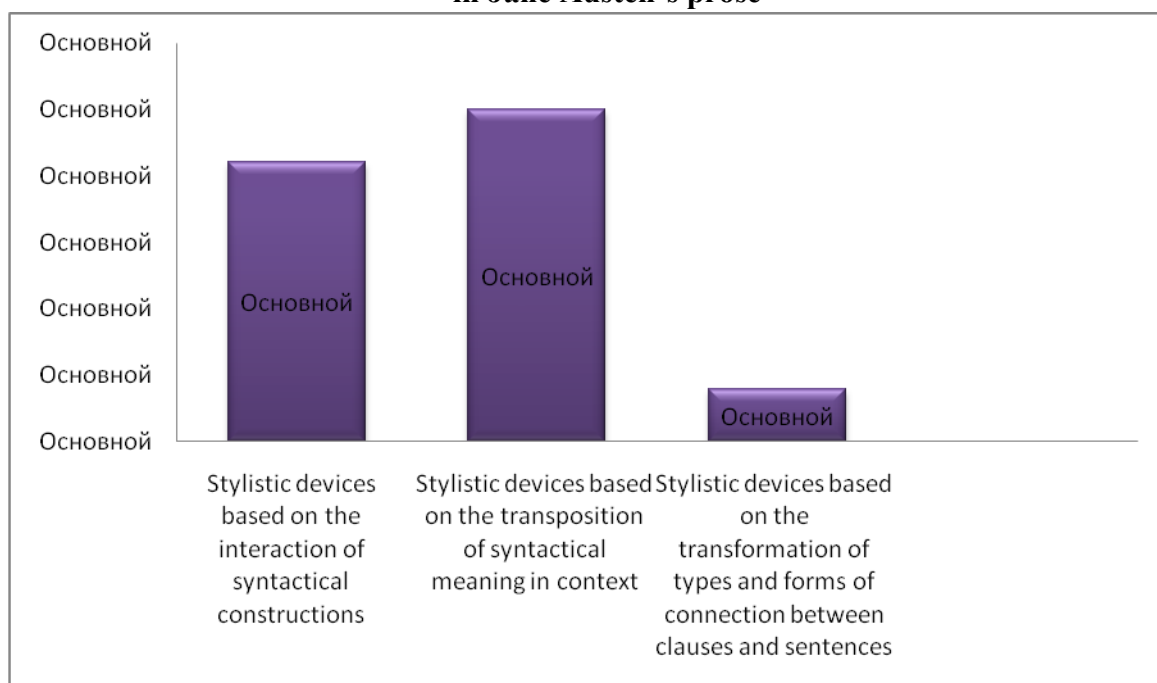

Diagram 6. Proportion of rendering in Ukrainian translation different types of stylistic devices in Jane Austen's prose

We have found out that the proportion of rendered composite and simple sentences in the Ukrainian translations are the following: 35% of complex-compound sentences, 20% of compound sentences, 18% of complex sentences and 27% of simple sentences (see diagram 2).

The dramatic difference in the statistics of complex-compound sentences in J. Austen's novels and their Ukrainian translations alone may not testify to the successful or faulty translations but it certainly shows the tendency – parcellation of compound-complex constructions into the simpler ones.

The closer analysis of this parcellation has made it possible to ascertain that in the overwhelming majority of examples the latter is detrimental to the expressiveness and stylistic faithfulness of the target text. The change of the sentence structure in the translation often leads, among other things, to changes in tempo and rhythm of the source text. This deviation in the syntactical structure is all the more strange if one takes into consideration the isomorphism of the compound-complex constructions in English and Ukrainian.

On the other hand, the rendering of simple sentences in the Ukrainian translations is characterized by a very high degree of stylistic approximation.

In the result of the investigation we have come to the conclusion that the functions of most of SEM and SD are rendered in the translations provided they are translated with the help of the same or similar SEM and SD.

References

1. Джейн Остін Гідність і гонор / Джейн Остін, переклад з англійського Т. Некряч – К.: Країна мрій, 2011 – 368с.
2. Джейн Остін Доводи розсудку / Джейн Остін, переклад з англійського Т. О. Шевченко – Харків: Фоліо, 2009. – 318с.
3. JaneAustenPrideandPrejudice / JaneAusten – СПб.: КАРО, 2010. – 480с.
4. JaneAustenPersuasion / JaneAusten – Електронний ресурс <https://www.yakaboo.ua/ua/persuasion-2156444.html>

УДК 81-11(477)”19”

БЕРЕГОВЕНКО Н.С., асистент кафедри романо-германської філології та перекладу
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

СУБ’ЄКТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ В СЕРЕДНЬОАНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДЕЙ» ДЖЕФФРІ ЧОСЕРА)

Дана наукова розвідка має на меті визначити та описати засоби вираження категорії оцінки в середньоанглійській мові на матеріалі твору Джеффри Чосера «Кентерберійські оповіді». Наукова новизна праці полягає в тому, що через абстрактність категорії оцінки та відсутність єдиної класифікації вираження оцінних суджень дана проблема лишається актуальною і в наш час, адже засоби вираження категорії оцінки виділяються на усіх мовленнєвих рівнях, а саме: фонологічному, морфологічному, лексичному, семантичному та синтаксичному. Відповідно, категорія оцінки пронизує всі аспекти мови. Новим також є матеріал дослідження – твір Джеффри Чосера «Кентерберійські оповіді», який є одним із найяскравіших художніх творів середньоанглійського періоду.

Ключові слова: категорія оцінки, оцінна лексика, прагматика, мовна картина світу, мовна норма, художній твір

Звернення до теми людського фактору в мові та мовного фактору в людині визначило новий ракурс досліджень у зв’язку з вивченням мовної картини світу. В другій половині ХХ століття відбулася зміна базисної наукової парадигми – від «іманентної» лінгвістики, яка направлена на вивчення системи мови, до